

Búcsú Jolikától

Poros Andrásné 1940. június elsején született Derenken. Nem sokáig élvezhette a Ménes patak völgyében meghúzódó gurál falu nyugalját, mert a kormányzó úrnak a II. világháború vérvizataros időszakában is volt ideje arra, hogy megszerveztesse a vadászterületén fekvő kis község kitelepítését. Jolika nekem így beszélt erről: „Egyszer csak rengeteg idegen ember, lovas kocsi és teherautó tűnt fel a faluban. Szüleim pakoltak, én nekem meg 3 évesen fogalmam sem volt, hogy miről van szó. Aztán felrakodtunk egy lovas kocsira, amely a Színi (ma Aggteleki) vasútállomásra vitt ki bennünket. Ott a mellékvágányon már bent állt egy szerelvény, amire felszálltunk. Legközelebb a Miskolc Tiszai pályaudvari élményeimre emlékszem. Amint nézelődtem az ablakban sok ember láttam, nagy volt nyüzsgés és mindenki számomra érthetetlen nyelven (magyarul) beszélt. A kipakolás az Emődi vasútállomáson történt, majd innen István majorba, életem következő állomására vezetett az út. Itt, míg fel nem épült házunk – részben a Derenkről átszállított ház anyagából - a kastélyban laktunk.”

Az általános iskolát helyben, a középiskolát Miskolcon végezte. Itt kezdett el dolgozni az egészségügyben, itt ismerte meg férjét Andrást. Közös életüket a vegyipar miatt hatalmas fejlődésnek indult Tizsaszederkényben (majd Leninvárosban, ma Tiszaújvárosban) kezdték, ahol Jolika a Rendelőintézet laborjában, párja a Tiszai Vegyi Kombinátban helyezkedett el. Aztán gyarapodott a család, születtek a lányok, Gizella és Andrea.

Nagy kihívás volt Jolika számára, amikor az intézmény vezetése felkérte az új labor felszerelésére, beindítására. Ez olyan jól sikerült, hogy őt nevezték ki a vezetőjének. Nyugdíjba vonulásáig ezt a felelősségteljes munkakört látta el. A város vezetése is így látta, mert elköszönésekor „Tiszaújváros díszpolgára” címet adományozta neki. Az egészségügyben végzett lelkiismeretes munkájáért is több alkalommal városi, megyei, illetve minisztériumi elismerésben részesült.

Lengyel származására mindig büszke volt. Családjával együtt ki-kilátogattak az akkor még körülményesen megközelíthető szülőhelyre, mivel az határsámban helyezkedett el. A rendszerváltás után a Derenki búcsú megrendezésének egyik kezdeményezője és támogatója volt. Komolyabbra 2006-ban fordultak a dolgok, amikor a Megyei- és a Tiszaújvárosi Lengyel Önkormányzat elnöke lett. Ekkorra Dr. Rémiás Tibor Miskolci történész kutatásai során megtalálta Podhaléban és Szepesben azokat a településeket, ahonnan a XVIII. század elején érkeztek Derenkre a lengyel telepesek. Hathatós segítséget kapott Dr. Csúcs Lászlónétól az Országos Lengyel Önkormányzat elnökétől. Több év és sikeres pályázat után lett kialakítva a romtelepülésen azt a szép környezet, amivel ma is találkozunk az oda kilátogató, mely méltán lett a Magyarországi Lengyelség Emlékhelyévé nyilvánítva. Ezért a munkájáért Jolikát az Országos Lengyel Önkormányzat a Szent László díjjal tüntette ki.

De nem feledhetjük a Polska Drenka lengyel népi együttes létrehozásában és támogatásában végzett tevékenységét, a júliusi búcsúk szervezésében és végrehajtásában végzett áldozatos munkáját, a kapcsolattartást a Bialkaiakkal, a Gurál szótár kiadását, a számtalan lengyel ismeretterjesztő előadás, kiállítás, konferencia, filmnap megrendezését Tiszaújvárosban.

Egy sokszínű, küzdelmes élet ért véget 2015. április 17-én hajnalban, amikor betegségei megállásra kényszerítették szerető szívét. Jolika köszönjük, hogy velünk voltál, ismerhettünk, együtt dolgozhattunk veled. Már fent vagy a tieid közt, akik végig figyelemmel kísérték értük végzett munkádat, hogy ne vesszen a feledés homályába az ország egyetlen lengyel települése Derenk.

Isten áldjon! Nyugodj békében!

Fekete Dénes